

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΤΟΝ 19ο ΑΙΩΝΑ

Οι **αριστοκράτες** – μεγαλογαιοκτήμονες παρέμεναν πανίσχυροι στην ανατολική και μεσογειακή Ευρώπη, επειδή η βιομηχανία δεν ήταν πολύ διαδεδομένη. Στην Βρετανία, οι γαιοκτήμονες συμμετείχαν σε επιχειρήσεις κεφαλαιοκρατικής οργάνωσης (οι μέτοχοι και οι τράπεζες χρηματοδοτούν την οργάνωση των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων). Στην Γαλλία, η αριστοκρατία δεν ενδιαφέρθηκε για την συμμετοχή στις επιχειρήσεις.

Οι **αστοί** ήταν η κυρίαρχη τάξη. Διακρίνονταν σε 3 ομάδες:
--τους μεγαλοαστούς (βιομηχάνους, μεγαλεμπόρους, τραπεζίτες),
--τους μεσοαστούς (βιοτέχνες, ελεύθερους επαγγελματίες),
--τους μικροαστούς (δημοσίους και ιδιωτικούς υπαλλήλους).

Οι **αγρότες** αποτελούσαν την πλειονότητα των Ευρωπαίων κατά τον 19ο αιώνα και ζούσαν υπό εξαιρετικά ασταθείς συνθήκες, εκτεθειμένοι στις διαθέσεις των μεγαλοκτηματιών και στις διακυμάνσεις των τιμών.

Οι **εργάτες**, άνδρες/γυναίκες/παιδιά, αυξάνονταν όσο αναπτυσσόταν η βιομηχανία. Εργάζονταν 12-16 ώρες καθημερινά με μισθούς πείνας. Ζούσαν σε μικρά και ανθυγιεινά σπίτια και πέθαιναν νέοι.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΑΡΞ (ΜΑΡΞΙΣΜΟΥ)

Οι κεφαλαιούχοι ελέγχουν τα μέσα παραγωγής. Κάθε εργαζόμενος εργάζεται σε κάποιο συγκεκριμένο τμήμα της παραγωγής και απομονώνεται από το προϊόν της εργασίας του. Η επιπλέον αξία που δημιουργείται από την εργασία αποτελεί την υπεραξία την οποία καρπώνονται οι κεφαλαιούχοι της επιχείρησης. Ο εργάτης αμείβεται με τα απολύτως απαραίτητα, για να ζήσει.

Η κοινωνία είναι χωρισμένη σε τάξεις των οποίων τα συμφέροντα συγκρούονται διαρκώς. Διεξάγεται η πάλη των τάξεων για τον έλεγχο των μέσων παραγωγής. Η τάξη που ελέγχει τα μέσα παραγωγής κυριαρχεί και διαμορφώνει τους θεσμούς και την πολιτισμική ατμόσφαιρα της κοινωνίας με τρόπο, ώστε να συντηρεί την κυριαρχία της.

Ανώτερη μορφή ταξικής πάλης είναι η πάλη εναντίον της τάξης και της εξουσίας των αστών κεφαλαιοκρατών.

Η κοινωνία που προκύπτει μετά την ανατροπή των κεφαλαιοκρατικών σχέσεων παραγωγής ελέγχεται από την εργατική τάξη και τον λαό. Η οικονομία είναι κεντρικά σχεδιασμένη.

Σταδιακά γίνεται το πέρασμα στο καθεστώς του κομμουνισμού, στο οποίο καταργούνται οριστικά οι κοινωνικές τάξεις και το κράτος. Καταργείται η εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο και η οικονομική παραγωγή υπηρετεί τις ανάγκες των ανθρώπων. Η κομμουνιστική κοινωνία είναι η κοινωνία ελεύθερα συνεταιρισμένων παραγωγών.

ΣΥΝΘΕΣΗ (ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ & ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΓΕΝΝΙΤΣΑΡΗ
«ΜΑΡΞΙΣΜΟΣ: 5 ΒΑΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΓΙΑ ΝΑ ΤΟΝ ΚΑΤΑΛΑΒΕΙΣ»)

ΠΕΤΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

(ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ ΣΤΟ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΧΑΡΝΩΝ)

2/2020